

18.05.2015

Kj/6

§ 535

Lähiöprojektin toiminnan jatkaminen 1.1.2016 alkaen ja toimintakertomus 2014

HEL 2015-003915 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jatkaa lähiöprojektia 1.1.2016 alkaen kaksivuotiskauden ajan (2016–2017). Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa lähiöprojektia esittämään kaupunginhallitukselle 30.11.2015 mennessä vuoden 2017 loppuun ulottuvan projektisuunnitelman, jossa tarkennetaan toimintakauden teemat, tavoitteet ja toimintaperiaatteet.

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi lähiöprojektin toimintakertomuksen vuodelta 2014.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lähiöprojektin esitys toiminnan jatkamisesta 1.1.2016 alkaen
- 2 Lähiöprojektin toimintakertomus 2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähiöprojekti on perustettu vuoden 1996 alussa kaupunginhallituksen päätöksellä. Projekti on toiminut nelivuotiskausittain kaupunginhallituksen päätöksillä (24.1.2000, 15.12.2003, 21.1.2008 ja 12.12.2011). Vuoden 2015 lopussa päättyvä toimintakausi 2012–2015 on lähiöprojektin viides. Projektin tehtävänä on määritellä lähiöiden yleisiä kehittämissuunnitelmia ja organisoida alueellisia kehittämistoimia sekä valmistella esityksiä kaupungin rahoituksen järjestämisestä ja valtion määrärahojen hakemisesta lähiöiden kehittämiseen. Projekti raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle vuosittain. Lähiöprojekti on

18.05.2015

Kj/6

lähettänyt (24.3.2015) kaupunginhallitukselle toimintakertomuksensa vuodelta 2014. Toimintakertomus on esityslistan liitteenä.

Lähiöprojektin jatkaminen

Lähiöprojekti esittää kirjeellään (24.3.2015) projektin toiminnan jatkamista 1.1.2016 alkaen uuden nelivuotiskauden ajan (2016–2019). Aiemmin lähiöprojekti on toiminut nelivuotiskausittain. Kuten edellä on todettu, lähiöprojekti on toiminut yhtäjaksoisesti vuonna 1996 tehtyyn päätökseen perustuen. Helsingin strategiaohjelmakausi on 2013–2016. Lähiöprojektin toiminnan jatkamista esitetään kaksivuotiskauden ajaksi (2016–2017). Tämä mahdollistaa lähiöprojektin nykyisen toiminnan jatkamisen. Kaksivuotiskausi antaa mahdollisuuden arvioida lähiöprojektin toimintaa osana seuraavan valtuustokauden strategiakokonaisuuden valmistelua.

Esikaupunkien kehittäminen on pitkäjänteistä hallintokuntien ja alueen toimijoiden välistä yhteistyötä. Tavoitteena on esikaupunkialueiden kehittäminen laadukkaina hyvän arjen ympäristöinä, joissa ympäristö ja rakennuskanta ovat kunnossa, palvelutaso riittävä, kulttuuri- ja asukastoiminta vireää sekä puitteet elinkeinotoiminnan harjoittamiselle ovat monipuoliset. Fyysisen, toiminnallisen ja sosiaalisen kehittämisen kautta vaikutetaan alueellisen eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseen. Lähiöprojekti kokoaa yhteen eri virastojen tarpeita, edesauttaa yhteistä suunnittelua sekä kehittää ja jalkauttaa toimintamalleja. Lisäksi lähiöprojekti tukee lähiöiden julkisuuskuvan ja maineen vahvistamista viestinnän keinoin. Myönteistä mielikuvaa esikaupungeista voidaan rakentaa myös asukastoimintaa tukemalla.

Kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2013–2016 yhtenä tavoitteena on kaupunginosien kehittyminen eloisina ja houkuttelevina. Strategiaohjelman mukaan esikaupunkien ja asuinalueiden halutaan säilyttävän vetovoimansa asukkaiden ja elinkeinoelämän toimijoiden näkökulmasta. Lähiöprojektin toiminta edistää strategiaohjelman tavoitteiden toteutumista.

Esikaupunkialueiden laaja-alainen kehittäminen korostuu tulevaisuudessa, koska merkittävä osa myös tulevasta rakentamisesta toteutuu olemassa olevien alueiden täydennysrakentamisena. Täydennysrakentamisen ohessa tulee huolehtia vanhan rakennuskannan ja julkisen ympäristön kehittämisestä sekä alueellisen eriytymiskehityksen ja syrjäytymisen ehkäisystä.

Lähiöprojekti on perustamisestaan lähtien osallistunut valtakunnallisiin lähiökehitysohjelmiin. Helsingin kaupunki on tällä hetkellä mukana valtion asuinalueiden kehittämisohjelmassa 2013–2015 ”Kaupunginosien Helsinki” -hankekokonaisuudella. Helsingille on

18.05.2015

Kj/6

myönnetty ohjelmasta avustuksia haettavaksi toteutuneiden kustannusten mukaisesti erilaisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin yli 3,9 miljoonaa euroa. Tulevalla toimintakaudella lähiöprojekti seuraa valtion mahdollisia lähiöihin kohdistuvia toimia sekä hyödyntää valtakunnallisia projekteja ja niihin mahdollisesti liittyvää rahoitusta.

Kj toteaa, että kaupunginhallituksen päätettyä lähiöprojektin jatkamisesta johtajistokäsittelyssä asetetaan projektille eri hallintokuntien edustajista koostuva johtoryhmä.

Lähiöprojektin toimintakertomus

Lähiöprojekti on lähettänyt (24.3.2015) kaupunginhallitukselle toimintakertomuksensa vuodelta 2014. Esityslistan liitteenä (liite 2) olevassa toimintakertomuksessa on kerrottu toimintakauden 2012–2015 tavoitteiden mukaisten tehtävien toteutumisesta vuonna 2014 sekä esitelty käynnissä olevien hankkeiden toimintaa, vaikuttavuutta ja virastojen välistä yhteistyötä esikaupunkialueiden kehittämiseksi.

Lähiöprojektin projektisuunnitelma kaudelle 2012–2015 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 2.4.2012 tunnuksella ”Sivistys on siistiä”. Hyväksyessään projektisuunnitelman kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokuntia ottamaan vuosien 2012–2015 toiminnassaan huomioon lähiöprojektin tavoitteet ja kehittämisteemat sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä. Toimintakauden päätavoitteet ovat verkostoituvan esikaupungin ja viihtyisän ympäristön tukeminen, kokemisen, oppimisen ja hyvän kaupunkielämän edistäminen sekä esikaupunkien tunnettavuuden ja imagon vahvistaminen tuomalla julkisuuteen positiivisia ja todenmukaisia uutisia esikaupungeista.

Vuonna 2014 lähiöprojektin toiminta ulottui laaja-alaisesti esikaupunkialueelle. Lähiöprojektin kehittämishankkeet keskittyivät vuonna 2014 alueille, joissa asuntokanta on muuta kaupunkia yksipuolisempaa, julkinen ympäristö vaatii parantamista, palveluverkko ei ole monipuolinen, asukastoiminta on vähäistä sekä tarve syrjäytymisen ennalta ehkäisylle on olemassa. Toiminnan painopisteinä olivat etenkin täydennysrakentamiseen ja julkisen kaupunkitilan kehittämiseen sekä alueellisen eriytymisen ehkäisemiseen keskittyvät toimenpiteet ja hankekokonaisuudet. Vuoden 2014 tärkeimpiä kohdealueita olivat Jakomäki, Meri-Rastila, Malmi ja Pajamäki. Alueellista elinkeinomarkkinointia ja yritys yhteistyötä toteuttavan MetroHelsinki-hankkeen kohdealueet olivat Herttoniemi, Myllypuro ja Kivikko.

Vuonna 2014 painotettiin alueellista lähestymistapaa, jossa hallintokunnat ohjaavat kehittämistoimiaan monipuolisesti eri kaupunginosiin. Hankkeiden resursointi tapahtuu pääosin hallintokuntien talousarvioiden ja henkilöstön puitteissa. Lähiöprojektin oma toimintaraha oli 585 000 euroa vuonna 2014. Toimintaraha on keskeinen osa toiminnan ja yhteistyöhankkeiden mahdollistamisessa. Vuonna 2014 lähiöprojektin toimintaraha saivat eniten kaupunkisuunnitteluvirasto muun muassa lähiöprojektin toiminnan organisoimiseen, viestintään, ympäristösuunnitteluun ja elinkeinomarkkinointiin sekä kulttuurikeskus muun muassa operaatio Pulssin, Tempo-orkesterin, Bändipajan ja kulttuurikaveri-toiminnan toteuttamiseen. Toimintakertomuksessa esitetään toimintarahan käyttö alueellisesti.

Vuonna 2014 käynnistyi Meri-Rastilan kokonaisvaltaisen uudistuksen suunnittelu, jonka tavoitteena on parantaa alueen julkisia kaupunkitiloja sekä laatia alueen täydennysrakentamiseen tähtäävä asemakaava. Ympäristön parantamissuunnitelmia laadittiin Kontulan Kalliopuistoon, Kannelmäen Vanhaistenpuistoon sekä Pohjois-Haagan asemalle. Jakomäessä laadittiin elävöittämissuunnitelma keskustaan tukemaan alueen asukastoimintaa ja paikallisten nuorten aktivoimista julkisen tilan käyttöön. Korjaustapaohjeet valmistuivat Pajamäkeen ja niiden laatiminen aloitettiin Kannelmäkeen. Kulttuuri- ja sivistyshankkeita, joiden toimintamalli on syrjäytymistä ennaltaehkäisevä, olivat lähikoulujen vetovoiman parantamiseen tähtäävät Tempo-orkesteri ja Bändipaja.

Alueellisten osallistumismahdollisuuksien vahvistamisessa keskityttiin asukastoiminnan tukemiseen ja laajempien foorumeiden järjestämiseen. Vuonna 2014 toteutettiin Monen polven kasvutila -hanke Roihuvuorella ja laadittiin kotikaupunkipolut Pihlajistossa, Viikinmäessä, Savelassa ja Pukinmäessä. Useiden virastojen yhteiset kaupungin kehittämiseen keskittyvät esikaupunkimessut järjestettiin Kannelmäen Kanneltalossa ja Itäkeskuksen Stoassa. Vuonna 2014 jatkettiin esikaupunkiviestinnän kehittämistä ja tukemista. Vuoden aikana julkaistiin neljä teemaliitettä kaupallisissa kaupunkilehdissä, joista yksi oli ensimmäistä kertaa Metro-lehdessä julkaistu sivu.

Lähiöprojektin toiminta on vuonna 2014 ollut vilkasta. Lähiöprojektin johtoryhmä ohjaa projektin toimintaa ja se on tärkeä yhteistyöryhmä hankkeiden valmistelussa, tiedon välittämisessä sekä toiminnan suuntaamisessa ja kehittämisessä. Pilottihankkeiden suunnittelun, koordinoinnin ja toteuttamisen tukena toimii erilaisia työryhmiä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

18.05.2015

Kj/6

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lähiöprojektin esitys toiminnan jatkamisesta 1.1.2016 alkaen
- 2 Lähiöprojektin toimintakertomus 2014

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Virastot ja liikelaitokset
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2015 § 509

HEL 2015-003915 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi